

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	NOV 13 2019
Volgsnummer:	2019011969
Griffier:	Uitv.:

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curacao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon
Natisha Emperador
Datum
12 november 2019
Ons kenmerk
Cft 201900149
Pagina
1/3
Onderwerp
Advies derde begrotingswijziging 2019 openbaar lichaam Bonaire

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlage
-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Geachte heer Rijna,

Op 31 oktober jl. heeft het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) van uw bestuurscollege (BC) een herziene derde begrotingswijziging 2019 (BW) ontvangen.

Het openbaar lichaam Bonaire (OLB) heeft op 27 september jl. een derde BW voor 2019 ingediend. De eerder op 27 september jl. ingediende derde BW was incompleet aangezien analyses ontbraken waarnaar meermaals door het Cft, met name in de reactie¹ bij de tweede uitvoeringsrapportage (UR) 2019, was gevraagd. Het Cft heeft het OLB daarom geadviseerd om de BW in te trekken en een herziene versie in te dienen. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft op de herziene BW.

Advies

De voorgestelde wijzigingen bedragen in totaal USD 17,1 miljoen. De begroting wordt per saldo verhoogd met USD 14,6 miljoen tot USD 73,6 miljoen, waarbij een overschot van USD 2,5 miljoen wordt verwacht.

In de reactie van het Cft op de tweede UR 2019 heeft het Cft verzocht om met de derde BW onderstaande informatie aan te leveren:

- Een analyse van de lokale heffingen als onderbouwing voor het besluit van het OLB om de begrote baten wel of niet te wijzigen.
- Een analyse van het personeelsverloop in 2019 als onderbouwing voor de voorgestelde wijzigingen in personeelslasten.

¹ Brief d.d. 12 augustus 2019 met kenmerk Cft 201900104

Het OLB heeft beide analyses aangeleverd en betrokken bij het opstellen van de derde BW. Gebaseerd op voorgenoemde en overige toelichtingen adviseert het Cft positief op de door u voorgestelde wijzigingen in de begroting 2019.

Op 25 oktober jl. heeft het OLB een derde UR² over 2019 ingediend, waarin een voorlopig positief resultaat³ van USD 11,65 miljoen wordt getoond. Het OLB heeft aangegeven geen beleidsaanpassingen via een vierde BW te zullen voorstellen, gezien er nog een korte periode resteert om deze tot uitvoer te brengen⁴ in 2019. Het overschot over 2019 zal door middel van bestemmingsreserves bij de vaststelling van de jaarrekening worden aangewend aan projecten voortvloeiend uit het Bestuursakkoord.

Het Cft adviseert echter, in lijn met artikel 22 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, om wel een vierde BW voor 2019 op te stellen en het verwachte overschot hierin zichtbaar te maken, zodat de begroting een beter inzicht geeft in het begrotings- en verantwoordingsproces.

Toelichting

In de derde BW worden zowel de baten als de lasten met USD 14,6 miljoen verhoogd.

Baten

De voorgestelde wijzigingen in de baten betreffen:

- Het in de begroting opnemen van de ontvangsten bijzondere uitkeringen voor een bedrag van USD 13,8 miljoen.
- Het naar boven bijstellen van de vrije uitkering met USD 0,8 miljoen als gevolg van de definitieve vaststelling voor 2019.

Het OLB heeft er op basis van de analyse van de lokale heffingen voor gekozen om de begrote belastingbaten niet te wijzigen. Het OLB verwacht dat de per eind 2019 gerealiseerde baten lager zullen uitvallen dan de voorlopige realisatie in de tweede UR, aangezien vooral de logeergastenbelastingen grotendeels ambtshalve aanslagen betreffen en er nog onzekerheid bestaat over de mogelijkheid deze aanslagen daadwerkelijk te innen. Voorzichtigheidshalve heeft het OLB ervoor gekozen een mogelijk hogere realisatie van deze baten niet te begroten. Daarnaast wordt een overschrijding in de logeergastenbelastingen geneutraliseerd door onderschrijdingen bij overige lokale opbrengsten.

Lasten

De voorgestelde wijzigingen in de lasten betreffen:

- Het verhogen van de lasten met USD 13,8 miljoen voor het uitvoeren van de projecten gefinancierd uit bijzondere uitkeringen.

---

² Het Cft heeft op 12 november 2019 op de UR gereageerd (brief met kenmerk Cft 201900148).

³ Na correctie van de USD 7,25 miljoen aan te hoog geboekte baten vrije uitkering.

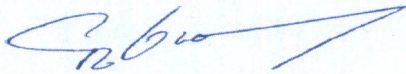
⁴ Na goedkeuring door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Kenmerk
Cft 201900149
Blad
3/3

- Het begroten van een positief saldo gewone dienst als gevolg van de bijgestelde vrije uitkering met USD 0,8 miljoen.
- Het verlagen van de personeelslasten met USD 1,7 miljoen op basis van de analyse van het personeelsverloop en het daartegenover begroten van een positief gewone dienst saldo.
- Overige verschuivingen in de lasten van USD 0,8 miljoen als gevolg van beleidsaanpassingen.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Bonaire